

NEWSLETTER

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Václav Klaus: Obří státní dluh si budujeme už čtvrtý rok

Petr Macinka: Zchladíme hlavy!

Jiří Weigl: Léto budiž pochváleno

Filip Šebesta: Mrzačení duší a těl

Dopis Václava Klause
Věře Kunderové

Ivo Strejček: Važme si živých, snadněji se nám bude o nich mluvit, až budou mrtví

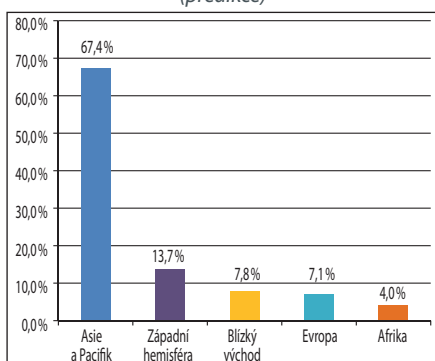
Ladislav Ják: Kolem horké kaše

Tomáš Břicháček, Petr Hlávka: Fialova změna postojů k EU je příkladem úpadku naší politiky

LETNÍ GRAF IVK

Život je jinde

Podíl na růstu světového HDP v roce 2023 (predikce)

Zdroj: IMF, 2023

Institut Václava Klause o.p.s.

Šárecká 15/29
160 00 Praha 6

e-mail: office@institutvk.cz
www.institutvk.cz

IVK – Newsletter
Institutu Václava Klause
Registrace MK ČR E 11024
Periodicita: měsíčník
Datum vydání: 7. 8. 2023

Obří státní dluh si budujeme už čtvrtý rok

Václav Klaus

Vládní balík opatření pro zmírnění růstu rozpočtového schodku je v parlamentu. Podle vlády má jít o úpravu 63 zákonů, budou se zvedat daně a příští rok se má díky tomu uspořit téměř 100 miliard korun. Co si o tomto balíku opatření myslíte?

Pro mě jako pro člověka, který se živil makroekonomií a byl ministrem financí, je deficit státního rozpočtu zásadní téma a jeho velikost nemohu vydýchat – jak se říká. My jsme s tím bojovali na počátku května, kdy tento chaotický a nepřesvědčivý balíček začali avizovat, ale přiznám se, že jsme na to trochu pozapomněli. Ten balíček – nikoli balík, jak jste to nazval vy, a ten rozdíl je obrovský – tak ten balíček je opravdu prkotina vůči rozpočtovému problému České republiky.

Veřejnost to, zdá se, stále ještě nechápe, ač to řada lidí v médiích říká nahlas. Pár dní před svým zvolením prezidentem jsem ještě jako poslanec na poslední chvíli předkládal návrh zákona o povinně vyrovnaném státním rozpočtu, čili z tohoto pohledu k tomu nemohu říct nic jiného než negativní hodnocení.

Co vám přesně vadí?

Ta bohorovnost, s jakou o tom premiér a ministr financí hovoří, je zážející. To není možné ničím objasnit. Nebo se to dá objasnit, ale jen jednou tragickou věcí: číslicí 108. Bohorovnost Fialů a Stanjů a všech dalších v této věci je založena na číslicí 108, proto jim je absolutně jedno, co bude kdo říkat, jelikož vědí, že je vymalováno na čtyři roky, a oni se podle toho chovají. Nic dalšího k tomu říct nemohu. Navíc i opozice je rozdělená, protože ty dvě opoziční strany se rády nemají a myslí si, že kdyby náhodou přistoupily na nějaký argument té druhé strany, tak by přišly o své voliče. Myslím, že musí pomoci média.

Jak?

Jinak, než jsem viděl o víkendu v debatě na CNN Prima, kde moderátor nepřetrži-

tě vybízel opoziční politiky, aby předložili svou alternativu k balíčku. To je faleš nad faleš! Opozice nemá tisícíhlavá ministerstva, aby vymýšlela detaily zákonů. A nemá za to ani zodpovědnost. Neschopnost moderátora pochopit, že tudy cesta nevede, mě opravdu bolela.

Vláda říká, že příští rok balík ušetří necelých sto miliard korun. Co to znamená z hlediska vývoje státního dluhu?

Obří státní dluh se vším, co to znamená, si budujeme už čtvrtý rok. Takže je dobré cokoli – byť malého – s tím dělat. To, že je vládní balíček, pro vás balík, orientován na nějaké zásahy v příštím a přespříštím roce, je unikáním od zodpovědnosti. Já jsem prožil nečekaný začátek roku 1997, kdy se najednou ekonomika – dodávám tvrdým zásahem centrální banky – absolutně zastavila a začaly vysychat příjmy státního rozpočtu. Tehdy jsem věděl, že musím udělat balíček

EDITORIAL

Život je jinde, tento název jednoho z románů Milana Kundery jsme si dovolili vypůjčit pro titulky letního grafu IVK. Predikce Mezinárodního měnového fondu o příspěvcích jednotlivých částí světa k letošnímu růstu světové ekonomiky skutečně ukazuje, že život se odehrává jinde než v Evropě. Podíl Asie na světovém ekonomickém růstu by měl letos dosáhnout 70 procent, polovina z toho připadá na Čínu. Západní hemisféra s USA necelých 14 procent, Evropa 7,1 procenta. To je méně než kolik přidá ke světovému HDP podle predikcí IMF Blízký východ.

Jakkoli zůstává podíl Západu na celkovém světovém produktu stále vysoký, graf poměrně zřetelně ukazuje, kam se přesouvá dynamika ekonomického života a růstu. Skutečnost se od predikce na konci roku samozřejmě může mírně lišit, ale trend nikoli. Relativní vzestup Asie, která si osvojila hodnoty, jichž se Západ postupně vzdává, se zdá být nezadržitelný.

V létě prvního covidového roku vydal IVK soubor textů s názvem *Sebedestrukce Západu*. I když šlo v roce prvních

(Pokračování ze strany 1)

covidových uzávěr a amerických nepokojů po zabití černochoa Floyd a komerčně úspěšný titul, společenská debata nad ním se nekonala. Vážná společenská debata ale neexistuje dlouhodobě, jsou jen monology, vzájemné opevňování a sebestopírání uvnitř antagonistických táborů, kritické polemiky a interakce mezi nimi chybí. V souvislosti s úmrtím Milana Kundera si to mohl uvědomit každý, kdo alespoň někdy nahlédl do slavné polemiky Kundera – Havel o českém údělu z konce 60. let.

V knize *Sebedestrukce Západu* jsme se snažili předložit náš pohled na relativní úpadek Západu, který tak výmluvně prezentují i data našeho letního grafu. Chceme se o to pokusit po třech letech znovu. Leccos se od té posunulo a vyostřilo, přibyla válka na Ukrajině, ekonomické, politické i morální upadání Západu dál pokračuje. V těchto dnech proto pracujeme na volném navázání na tuto knihu, které bychom chtěli představit veřejnosti nejpozději v polovině září.

Filip Šebesta

a po dvou měsících druhý, ale s okamžitými zásahy do ekonomiky. Ne za rok, za dva, až to eventuálně schválí parlament.

To jsme tu přece také měli. Když vyšla čísla o květnovém plnění rozpočtu, tak přišel ministr Stanjura s tím, že se musí okamžitě udělat balíček minimálně za dvacet miliard s dopadem do letošního rozpočtu. Pak odjel, pak se nic nedělo a pak se s premiérem domluvili, že ještě počkají. Když se v pololetí podařilo schodek snížit na 210 miliard. Jak hodnotíte tyto výkony ministra financí?

Počínání ministra financí je nekonzistentní. Není to ekonom, nemá vidění rozpočtáře a je to celkově žalostné. Nepřečnuji jednorázové měsíční výkyvy ve státním rozpočtu a sám jsem byl velmi opatrný, když jiní přeháněli, že schodek bude na konci roku 500 miliard korun. Tento výrok bych nikdy neudělal, protože rozpočet má měsíčně spoustu nahodilých výkyvů. Takže Stanjura se zase na chvilku červenými čísly rozpočtu uspokojil, a proto nic nebude. To je tak krátkozraká politika, že nemůže najít sebelepší opodstatnění.

Ale plán schodku bez dalších zásahů splnit nemohou. Proč nic nedělají?

Abych jim nekřivdil a neřikal jenom, že jsou darební, tak oni to asi opravdu nechápou. To je moje teze. Já vím, že pro jisté typy lidí stovky miliard neznamenají skoro nic, protože to není představitelná částka. Nikdy nezapomenu na slavný výrok Ronalda Reagana, který jednou vysvětloval, jak pro běž-

ného Američana stovky miliard nic nejsou, zatímco když jim někdo sníží státní dávku o dvě stě dolarů měsíčně, tak je to důvod se bouřit. Lidem se to samozřejmě moc vytýkat nedá, chce to jisté abstraktní vidění a pochopení souvislostí, přičemž mám podezření, že drtivá většina členů vlády nic takového nemá. Nebudu jmenovat, protože bych se zbytečně dopouštěl hrubých urážek jednotlivců.

Premiér nedávno řekl, že není důležité, jak rozpočet na konci roku přesně dopadne. Důležité je podle něj to, že vláda jasně deklarovala svou ochotu šetřit. Zbytek je zřejmě opět jen „technické číslo“, jak se předseda vlády vyjádřil o prvním návrhu rozpočtového schodku na rok 2024. Souhlasíte s tím?

Nemohu teď odsouhlasit, že tuhle pitomost mohl říct předseda vlády. Tomu se mi nechce věřit. Určitě mu křivdíte. To by pan profesor skutečně nemohl říct.

Vláda má stále celkem slušnou podporu. Je to tím, že premiér správně vysvětluje veřejnosti své záměry například v tom, že prioritou vlády je podpora Ukrajiny?

Vysvětluje to po svém. Předkládá své preference a priority. Předložil, že prioritou číslo jedna je to, aby mu bylo mocnými tohoto světa poklepáno po ramenou. To je pro něj daleko významnější, než aby ho pochválili někde v továrně na severní Moravě nebo ve východních Čechách. Já také vidím, že český národ nežije projednáváním vládního balíčku. Žije tím, že do Česka byl českým speciálem dopraven ukrajinský prezident a tím naším letadlem létal skoro celý týden po Evropě. Lidé si teď kladou otázku, proč a jestli na to máme. A také na to, jaké to bude mít důsledky. To je podle mě téma dnešních dnů.

Na adresu vládního balíčku se vyjádřil také prezident Pavel, který řekl, že když se mu výsledná opatření nebudou zdát, tak bude věc vetovat. Jaké má to gesto význam?

Neviděl jsem dosud, že by byl náš dnešní prezident nějakým specialistou na státní rozpočty. Takže to není jeho výrok. Je to výrok nějakých lidí kolem něj. A těm nejde o to, aby zbourali rozpočet. Jde jim jen a jediné o to, aby se nový prezident zaskvěl nějakým originálním výrokem. Tak to hodnotím já. Navíc pro nikoho z koalice nebude žádná výška ze strany prezidenta důvodem cokoli měnit a prezidentovo případné veto snadno přehlasují.

Smutný jsem z něčeho jiného. Z nepřesvědčivého postoje ekonomické obce. Víím, že řada autorů napíše docela inteligentní články, v nichž je řada argumentů. Ale že by něco, co já bych si troufl nazvat ekonomickou obcí, rezolutně řeklo: tak takhle ne, to se neděje. Nic takového jsem nezaznam-

nal. Ani z ekonomických fakult našich vysokých škol. Na Vysoké škole ekonomické se místo toho zabývají odvoláváním děkana Ševčíka, ale co se stane s naším státním rozpočtem, to je zřejmě nezajímá. Neslyšel jsem sebemenší výrok autorit z Vysoké školy ekonomické.

Pojďme se podívat na situaci v zahraničí. Blíží se volby do Evropského parlamentu a zajímavě se vyvíjí situace v sousedním Německu, kde se druhou nejsilnější stranou stala Alternativa pro Německo, s níž udržujete dobré vztahy. Je to pro vás pozitivní věc?

Úspěchy AfD v žádném případě nepodceňuji a přes všechny otazníky, které vůči AfD mám, stále s nimi spolupracuji a jezdím tam. Alternativu pro Německo beru jako vážný faktor, nicméně od Německa bohužel neočekávám žádnou výraznou změnu. Mám strach, že sociální demokracie je beznadějná, CDU je naprosto beznadějná, to samé liberálové. Jde o to, kdy a zda vůbec může dojít k nějakému zvratu v těchto stranách. Jistý var tam je, ale stále velmi malý. Velkou změnu proto neočekávám. Trvám na tom, že změna v Evropě – a dokládám to na migrační politice – nemůže být prosazena, když do toho půjde jedna nebo více malých evropských zemí. Změna může nastat, jen když k ní dojde ve velké evropské zemi. Tím bitevním polem je Německo. Tam se rozhodne, nebo také nerozhodne, jak to bude v Evropě s migrací vypadat. A nejsem optimistou.

Němci teď mohli sledovat důsledky otevřené migrační politiky ve Francii. To jim nestačí?

Že nikoho nepohne v jeho myšlení to, co jsme sledovali ve Francii, je známka beznaděje. To, co se tam děje, je přece pro normálního člověka nepředstavitelné. A jede se dál. Je to nevysvětlitelné.

Zmínili jste už návštěvu ukrajinského prezidenta, ale mě by zajímalo, zda je podle vás po pěti letech války jasnější, co Rusko na Ukrajině sleduje. Co je cílem této podivné války?

Válka trvá a bohužel musím říct, že trvat bude. Nevidím žádné představitelné a rychlé řešení. Bude to takzvaný zamrzlý konflikt, který bude občas možná trochu utišen a jindy se zas rozhoří v něco ostřejšího. Ale všechny strany tohoto konfliktu, a já se vždy snažím vysvětlovat, že to nejsou dvě strany, ale i Západ v čele s USA, tak všechny tyto strany nainvestovaly do tohoto konfliktu tolik, že skoro nemohou ustoupit. Jsem čím dál pesimističtější. Četl jsem teď článek jednoho z hlavních neorealistic- kých amerických komentátorů, profesora Johna Mearsheimera z Chicagské univerzity, který se nad tím hluboce zamýšlí a nevidí možnost změny. On říká, že od počátku konfliktu propagoval mírová jednání, ale teď je v tomto ohledu pesimistický. Rusko ▶

podle něj bylo k válce vyprovokováno, protože to, co se dělo na Ukrajině, považovalo za fatální ohrožení své bezpečnosti. Tento názor sice na Západě zastává jen menšina, ale menšina velmi racionálních lidí. Já tento názor sdílím.

Ale ten konflikt se nějak promítá do rozložení mocenských sil ve světě. Komu to podle vás přináší největší užitek?

Největší užitek je silné sousloví. Komu to v podstatě vyhovuje, to je asi Čína. Ta si

uvědomuje, že Amerika je na nemalou dobu zaangažována v Evropě a nemůže se tolik věnovat Asii. V tomto smyslu je to asi pro Čínu výhoda. Rusko nemůže očekávat žádné vylepšení své pozice, to hraje o své bytí a nebytí a nemůže si dovolit prohrát. Amerika je mocná neuvěřitelným způsobem, ale i ta svou relativní váhu ve světě mírně ztrácí.

Na závěr se ještě vrátíme domů. Může mít výsledek voleb do Evropského par-

lamentu nějaký vliv na českou politickou scénu?

Samozřejmě. Když v eurovolbách dojde k velkému odlišení výsledku od výsledku ve volbách parlamentních, svou roli to hrát bude. Trošku to zneklidní pětikoalici, trošku to posílí hlas těch, kdo ve volbách dopadnou lépe. To může mít nakonec větší vliv než dopad na Evropský parlament.

Jaroslav Plesl, MF Dnes, 15. července 2023

Zchladíme hlavy!

v této nešťastné válce. Texty, jako je výše zmiňovaný, jsou na Západě publikovány v respektovaných periodických často a svobodně. Články Johna Mearsheimera se objevují v různých impaktovaných časopisech typu Foreign Affairs, který již 101 let vydává americká Rada pro mezinárodní otázky.

Je-li pan Perebyinis skutečně autenticky popuzen, nechť se obrátí na Chicagskou univerzitu a zejména na profesora Mearsheimera. Že v jeho textech někteří naši politici, aktivisté a provládní novináři automaticky vidí ruskou propagandu, na tom není nic překvapivého. Podobnou zasloupenost předvádí na svých kanálech již déle než rok. I oni by ale měli zchladit své hlavy.

Analyzovat je důležité, a to i přes to, že některé výstupy mohou leckomu narušit preferované vnímání pozice Ukrajiny a Západu v této nešťastné válce.

Připomeňme si, že Václav Klaus před vypuknutím války na Ukrajině v otevřeném dopise ze dne 14. 2. 2022 varoval předsedu vlády Fialu že, „i když si naše veřejnost hrozící nebezpečí příliš nepřipouští, je možnost vzniku otevřeného válečného konfliktu v naší blízkosti velmi reálná.“

Poté, co se tak o deset dnů později skutečně stalo a válka začala, IVK vpád ruských jednotek na území Ukrajiny jednoznačně

odsoudil s tím, že tento ruský útok „změnil svět“. V dopoledních hodinách 24. 2. 2022 IVK uvedl, že „napadení suverénní země je neakceptovatelné (...) a nikdo nesejme z Ruska odpovědnost za probíhající krvavou proliti“. To je přímo ukázkové schvalování ruské invaze, že pane Zdechovský?

Slova českého exprezidenta tehdy nikdo nechťel slyšet. Nedivme se proto, že nyní musíme číst slova jiná, jako např. tato od prof. Mearsheimera: „válka na Ukrajině je obrovskou katastrofou, která pravděpodobně v dohledné době neskončí. A až skončí, trvalý mír nebude jejím výsledkem.“

Mearsheimer svůj text uzavírá nemilosrdně: „...NATO se vydalo na východ, což nakonec vyprovokovalo Rusy k zahájení preventivní války. Kdyby USA a jejich spojenci v dubnu 2008 nepodnikli kroky k tomu, aby Ukrajina vstoupila do NATO, nebo kdyby byli ochotni vyjít vstříc bezpečnostním zájmům Moskvy po vypuknutí ukrajinské krize v únoru 2014, na Ukrajině by dnes pravděpodobně žádná válka nebyla a její hranice by vypadaly stejně jako v roce 1991... Západ se dopustil kolosální chyby, za kterou on i mnozí další ještě nepřestali plátit.“

Zdechovský si nepochybně bude myslet, že tuto pasáž Mearsheimerovi nadiktoval sám Lavrov. Není mu asi už pomoci, ale my ostatní opravdu své hlavy zchladíme. A přemýšlejme nad tím, co se nám snaží někteří chytřejší lidé u nás i na západ od nás říct.

MF Dnes, 22. července 2023

Petr Macinka

Institut Václava Klause

Václav Klaus si opět jednou dovolil číst a v rozhovoru pro sobotní MF Dnes dokonce odcitovat „západní tisk“. Popudil tím bývalého ukrajinského velvyslance v České republice Jevhena Perebyinise a lidoveckého europoslance Tomáše Zdechovského, kteří oba okamžitě začali vynášet „rozsudky“ o Klausově obhajobě ruské agrese na Ukrajině.

V polovině léta je velké horko, a tak by pánové Perebyinis a Zdechovský měli především zchladit své hlavy. Dávat rovnítko mezi seriózní analýzou jednoho z nejcitovanějších amerických teoretiků mezinárodních vztahů a obhajování ruské agrese (nebo dokonce její apoteózu, jak se okamžitě hysterizuje ne zrovna nejbystřejší lidovecký „Hujer“ Zdechovský), je směšné.

Exprezident Klaus upozorňoval na pozoruhodný článek profesora Chicagské univerzity Johna Mearsheimera, v němž mimochodem sám autor hned v úvodu píše: „...neospravedlňují chování Ruska ani jednání kteréhokoli ze států zapojených do konfliktu. Pouze vysvětlují jejich jednání.“

Analyzovat je důležité, a to i přes to, že některé výstupy mohou leckomu narušit preferované vnímání pozice Ukrajiny a Západu

Léto budiž pochváleno

Jiří Weigl

výkonný ředitel IVK

Větší část prvního prázdninového týdne jsem strávil na naší „chalupě“ (městský domek po manželčiných rodičích) v krušnohorských Kraslicích. Když jsem se tam ráno probudil a prolístoval internet, dozvěděl jsem se, že včerejší den byl podle amerických vědců nejteplejší v historii, průměrná

teplota na Zemi prý přesáhla 17 stupňů Celsia. Podíval jsem se za okno na venkovní teploměr – v 6 hodin ráno ukazoval pouhých 6 stupňů. Chvilí jsem přemýšlel, jak asi ti američtí vědci měří průměrnou teplotu na Zemi a jestli a jak se kraslických ranních 6 stupňů do toho měření započítává. Došel jsem k závěru, že asi ne, protože se řeklo, že je globální oteplování, a tak musí být tepleji a tepleji. To je každému jasné.

Vědci nám jenom dluží odpověď na otázku, zda jsme stále ještě v době meziledové, jak nás kdysi učili ve škole, nebo zda již bylo se

střídáním zaledňování a poté ústupem ledovců vědecky skončováno. Pokud ne, tak nám bez ohledu na současná vedra hrozí, že za pár desítek (stovek, tisíc?) let přijde globální ochlazení a ledovce dosáhnou znovu až do Krkonoš. Aby se našim dětem po emisích CO₂ oteplujících planetu ještě nestýskalo.

Neuspokojen klimatologií začal jsem zkoumat program kanálů, které nabízí v televizi náš satelitní přijímač. Na jednom americkém jsem narazil na úžasnou diskusi odborníků, řešících problém, jak umožnit transgenderovým ženám (tj. bývalým mužům)

kojit své adoptované děti. Hormony a moderní farmacie už prý zможou všechno. Kdysi jsme se posmívali, jak prý sovětské vědci rozdojili kozla, ale dnes je prý (podle zmíněné diskuse) rozkojení biologických mužů možné, otázkou prý je, zda toto v zásadě chemické „otcovské“ mléko nebude škodlivé pro zdraví dětí.

Člověk by si chtěl zaťukat na čelo, ale na nejmenovaném slovenském televizním kanále zaručená odbornice na gender, docentka z Trnavské univerzity, sdělovala divákům, že na Slovensku patří k LGBTQ+ komunitě minimálně 400 000 lidí, takže žádní Romové, ani Maďaři, ale tato menšina si zaslouhuje největší pozornost. Nepochybuji, že časem jich bude většina, protože být normální je přece nesnesitelně „out of fashion“. Pak jsem si v novinách přečetl, že Evropská komise zveřejnila své hodnocení právního státu ve všech 27 členských zemích EU. Podle očekávání neprošlo Maďarsko a Polsko, k nám byla Komise milostivá – na slovo posloucháme. Stejně ale celou věc nechá-

pu. Evropská komise je výkonná, servisní organizace pro členské státy EU, ale chová se jako jejich nadřízený. Tvoří ji úředníci a bývalí druhořadí politici, odsunutí z členských zemí do Bruselu obvykle po nějakém

Evropská komise je výkonná, servisní organizace pro členské státy EU, ale chová se jako jejich nadřízený. Tvoří ji úředníci a bývalí druhořadí politici, odsunutí z členských zemí do Bruselu obvykle po nějakém skandálu. Jakým právem tito byrokraté hodnotí právní stát v členských zemích?

skandálu. Jakým právem tito byrokraté hodnotí právní stát v členských zemích? Je to asi stejné, jako kdyby na radnici úředníci hodnotili zastupitelstvo, nebo v centru ministerští úředníci parlament. Dnes je hlavní odborníci na právní stát v Evropské komisi naše komisařka paní Jourová – původně Babišova místopředsedkyně, ještě dříve

náměstkyně ministra Paroubka pro čerpání evropských fondů. Ta však brzy ve funkci skončí a místo ní prý do Komise jmenuje někoho podle koaliční dohody hnutí STAN. Favoritem je údajně ministr průmyslu Jozef Síkela, který se právě snaží „odrbat“ menšinové akcionáře ČEZu. Už se těším na jeho hodnocení právního státu v EU.

Ještě že je léto. Horko, stěhování národů na dovolené a s tím spojené zmrtvění společenského života připomínající muslimský ramadán jsou celkově dobou příhodnou pro mediální upozadění politiky. Hned z počátku ji u nás z prvních stránek vytlačí Karlovarský filmový festival a pak nastupuje pověstná mediální okurková sezóna. Dobře se v ní schovají takové nepěkné věci, jako bude schválení vládního úsporného balíčku, další eskalace války na Ukrajině, přetrvávající vysoká inflace a rostoucí rozpočtové schodky. Zkrátka – heslo „Léto budiž pochváleno“ v politice stále platí.

10. července 2023

Mrzačení duší a těl

Filip Šebesta
Institut Václava Klause

Český stát pod vedením kvazi-konzervativce Petra Fialy podporuje rozhodnutími svých ministerstev současnou epidemií transgenderového bláznění, která se stále intenzivněji šíří zejména mezi mladými dospívajícími lidmi, kde také způsobuje největší a často i nevratné škody.

Nemá cenu zabíhat do medicínských detailů, ale v čase kdy, aktivističtí lékaři a psychologové ovlivňují svými rozhodnutími a doporučeními společenský život, nezbyvá než si osvojit argumentaci i těchto oborů.

Covid byl ostatně v tomto ohledu velkým průlomem do dřívější nedotknutelnosti medicínského světa. Tzv. pohlavní dysforie je vzácná diagnóza týkající se lidí, kteří často od útlého mládí pociťují intenzivní diskomfort spojený s rozdílem mezi biologickým pohlavím a svou pohlavní identitou, tedy tím, co je dnes označováno jako gender. Jde o stav, který je ve velké většině případů dotyčným člověkem v nějaké formě zřejmý už od mládí, nikoli, že si jej uvedomí najednou někdy v pubertě na střední škole, i když puberta pochopitelně s vývojem pohlavních znaků projevy této nemoci zintenzivňuje. Takoví lidé existují, a jistý malý podíl jich existoval vždy. Potřebují pomoc a není na tom nic prazvláštního. Jejich problém se v závislosti na okolnostech řeší různými způsoby včetně administrativní

a chirurgické změny pohlaví. Mnozí z nich jsou dnes z mediální a občanské pozornosti, již aktivisté, kteří s jejich problémy nemají nic společného, poutají k jejich životům, upřímně nešťastní.

Mnozí, nejspíš trefně, srovnávají dnešní transgenderové třestění mezi mládeží s dřívějšími vlnami anorexie. Ta rovněž zasahovala převážně křehkou dospívající dívčí populaci.

To je však něco zcela jiného, než to, co se kolem nás dnes děje. Čelíme něčemu, co by se dalo s klidem označit za sociálně podmíněnou epidemií. Šíří se, tak jako jiné vlny podobně negativních fenoménů v minulosti, zejména mezi těmi nejzranitelnějšími

Dopis paní Věře Kunderové

Vážená a milá paní Věro,

právě přišla zpráva, které jsem se už dlouho obával. Váš manžel, velký český spisovatel a velká osobnost moderních českých dějin, po dlouhé a těžké nemoci zemřel. O jeho zdravotním stavu jsme věděli (nebo jsme ho aspoň tušili) a když jsem Vám psal k jeho 94. narozeninám v březnu letošního roku, věděl jsem, že mám psát Vám a ne jemu.

Jeho odchod z tohoto světa je pro nás všechny velkou ztrátou. Není pochyb o tom, že Milan Kundera nebude nejen v naší zemi, ale i v celém světě zapomenut. Jeho knihy tady zůstanou. V březnu jsem Vám psal, že „Milan zde nebude zapomenut, i když se zapomíná na všechny a na všechno“. Jsem přesvědčen, že právě v tomto případě tomu tak nebude. Spíše mám strach, že se teď k němu budou hlásit i ti, kteří se k němu v minulých letech nehlásili. I to je velmi české.

Všichni víme, že jste se mu dlouhá desetiletí plně věnovala. Je nutné Vám právě teď poděkovat a Vaši roli v Milanově životě připomenout. Já jsem si toho vždycky byl vědom, mé poděkování je skutečně osobní. Vzal jsem si teď do ruky svůj 14 let starý článek, který jsem napsal v roce 2009, v okamžiku, kdy se Milan dožil osmdesáti let. Lépe bych to napsat neuměl. Připomenu z něj jednu větu: „Ačkoli se tomu Milan Kundera mnohdy explicitně bránil, je pro mne výsostně českým spisovatelem, nikoli neurčitě ‚světoobčanský‘ orientovaným umělcem a člověkem.“ Tuto tezi bych právě teď chtěl zdůraznit.

Dovolte mi vyjádřit Vám mou nejhlubší soustrast. A mou víru, že bude šance si o tom všem s Vámi pohovořit osobně.

Václav Klaus
12. 7. 2023

– mezi dětmi a mladými dospívajícími lidmi, a z těch pak primárně mezi dívkami. Mnozí, nejspíš trefně, srovnávají dnešní transgenderové třetění mezi mládeží s dřívějšími vlnami anorexie. Ta rovněž zasahovala převážně křehkou dospívající dívčí populaci.

Čelíme něčemu, co by se dalo s klidem označit za sociálně podmíněnou epidemii. Šíří se, tak jako jiné vlny podobně negativních fenoménů v minulosti, zejména mezi těmi nejzranitelnějšími – mezi dětmi a mladými dospívajícími lidmi, a z těch pak primárně mezi dívkami.

V době, kdy dospělí nežili za závojem politické korektnosti, bylo možné s tímto nebezpečným fenoménem, jež se šířil mezi dospívajícími, bojovat. Dnes ale žijeme v době aktivistické. Lékaři a psychologové často namísto pomoci své pacienty v jejich problémech ještě utvrzují. Děje se tak zejména na západě od našich hranic, ale stále častěji i u nás. Podle VFN v Praze narostl počet žádostí o změnu pohlaví mezi lety 2013 a 2021 o 315%. Od roku 2017 navíc začalo výrazně přibývat právě žádostí náctiletých dívek.

Blokátory puberty, hormony, které zastavují pohlavní vývoj mladého těla, operace, jimiž si dívky už i u nás mrzačí těla (a duše) nejsou rozhodně bez následků, jak tvrdí aktivisté ale i mnozí progresivističtí lékaři. Množí se případy chybně „diagnostikovaných“, kteří se později se svou proměnou nejsou schopni sžít a chtějí se vrátit zpět.

Lékaři a psychologové často namísto pomoci své pacienty v jejich problémech ještě utvrzují. Děje se tak zejména na západě od našich hranic, ale stále častěji i u nás.

Mediální klima je přitom nastaveno prakticky zcela ve prospěch šíření této epidemie. Podporuje a pomáhá ji svými rozhodnutími šířit bohužel ale i vláda s kvazi-konzervativním premiérem Fialou v čele. Svědčí o tom dvě rozhodnutí z posledních dní, které transgenderistické ideologii umetají cestu. Ministerstvo školství ve své nové hygienické vyhlášce nesmyslně a zcela poplatně této ideologii zavádí ve školách možnost společných záchodků. Tam, kde si to rodiče některého genderově neukotveného dítěte budou přát, tak budou moci na škole vymáhat pro svou ratolest zavedení společných toalet... Přijde-li vám představa

společných záchodků pro malé holčičky a třeba dospívající chlapce z vyšších tříd absurdní, ptejte se svého ministra a svého premiéra. Druhým z rozhodnutí, které u dopívajících jejich genderové třetění podporuje a veřejně jej normalizuje, přišlo z ministerstva vnitra. To namísto boje s novou migrační politikou, zveřejnilo seznam „rodově neutrálních jmen“. Z těch si mají zájemci o alternativní pohlavní identitu mít možnost nově vybírat, matky by jim neměly činit výraznější problémy. Fialova zmocněnkyně pro lidská práva to uvítala...

Mediální klima je přitom nastaveno prakticky zcela ve prospěch šíření této epidemie. Podporuje a pomáhá ji svými rozhodnutími šířit bohužel ale i vláda s kvazi-konzervativním premiérem Fialou v čele.

Západní tendence se ve své nejextrémnější podobě u nás projevují s časovým zpožděním. Má-li tento nebezpečný trend mrzačící duše i těla mladých lidí prostřednictvím takových rozhodnutí institucionální posvěcení vlády vedené „konzervativním“ premiérem, pak se máme opravdu na co těšit.

6. července 2023

Vážme si živých, snadněji se nám bude o nich mluvit, až budou mrtví

Ivo Strejček
člen správní rady IVK

Protože v posledních dnech mluví o Milanu Kunderovi ze všech možných stran kde kdo, téměř jsem si zakázal k tomuto smutnému tématu cokoliv dodávat. Pak jsem si na serveru Echo24 přečetl text Lukáše Novosada „Jak se stavět k velikánům na příkladu Milana Kundery“ (16. 7. 2023), a dodat pár svých poznámek prostě musím. Nejde mi snad tolik o Milana Kunderu, jako o rámeček českého charakteru, pro který se český spisovatel světového věhlasu může do Čech vrátit jen obtížně.

Pan Novosad začíná nejostřeji, jak mohl. Tvrdí, že „Kundera dokázal probouzet velké vášně (článek o Kunderově udání, monografie Jana Nováka)“ (sic!).

Má pan Novosad na mysli onen skandální článek v Respektu, který o „udavačství“ Milana Kundery vydal tento týdeník se svolením (nebo alespoň bez protestu) Václava Havla, jenž se Kundery – spisovatele bál? Kundera, na rozdíl od Havla, totiž skutečně ovládal mistrovství románové fabula-

ce, psát uměl a proto se ve světě literatury i prosadil. Účelový článek (který však Kunderu vnitřně zničil) vzbudil emoce, protože z přízemních českých emocí žárlivosti, nevrzivosti a závisti vzniknul. Jiří Diensbier st. s textem prý natolik nesouhlasil, že se kvůli tomu s Havlem rozešel.

Kundera, na rozdíl od Havla, totiž skutečně ovládal mistrovství románové fabulace, psát uměl a proto se ve světě literatury i prosadil.

A ano, pan Novosad má pravdu i v tom, že emoce vzbudila také monografie Jana Nováka s názvem „Kundera“. Oprávněně. Přestože ji Novosad nazývá „pocitivou“, pocitivé na ní není skoro nic. Novákův pokus o kvazi-beletristickou biografii opírá autor o „své“ zdroje, které jsou sporné, často „pavlačové“, mnohé již neověřitelné – nežijící. Práce (raději bych použil slovo konstrukce) Jana Nováka, a to ať si pan Novosad přebere, jak chce, byla další v řadě programově plánovaných denunčních kampaní proti Milanu Kunderovi v Čechách.

Autor textu v Echo24, v žádném případě nechce Milanu Kunderovi upírat světovou slá-

vu ... ke které mu pomohla i filmová adaptace románu Nesnesitelná lehkost bytí“.

Novákův pokus o kvazi-beletristickou biografii opírá autor o „své“ zdroje, které jsou sporné, často „pavlačové“, mnohé již neověřitelné – nežijící.

Tady už opravdu zůstává rozum stát. Ke své práci vždy náročný a kritický Kundera sice s filmem „zdráhavě souhlasil“, přesto je román daleko – daleko – lepší, než jeho Kaufmanova filmová americká adaptace. Zde je možné vést diskusi o tom, jakou moc v posledních desetiletích má na Západě kniha a jakou moc má film, ale v tomto případě by snad nemělo být možné polemizovat o kvalitě psané předlohy a jejím filmovém zpracování. Nejprve byl román, pak teprve film. A kdyby román byl nezajímavý nebo fádni, těžko by přesvědčil producenty, aby do jeho filmového ztvárnění (a stále trvám na tom, že obvykle „americký“ nepřesvědčivého, místy až směšného pro každého, kdo onu dobu v téhle zemi žil) investovali peníze.

Tradičně konformní je autor v souladu se současným českým schematickým výkladem naší (a proto i Kunderovy) komunistické minulosti. Je prvoplánový, plochý

a především slepě nespravedlivý (v tom ale jede na vlně českého dneška). Útočí na autora tvrzením, že „krájením Kunderovy kariéry napůl zůstala zamčena ta stranická, to obłudné veršování jako: ‚Fučíku, co je život...‘“.

Nu, kdo je bez viny, nechť hodí kamenem. Kundera byl člověkem válečné a poválečné doby. Lze jej za to soudit dnešními očima? Soudit může Kunderu pouze jeho dílo. V něm se se svým omylem (omylem viděno snadným a povrchním dneškem) vyrovnává.

Nu, kdo je bez viny, nechť hodí kamenem. Kundera byl člověkem válečné a poválečné doby. Lze jej za to soudit dnešními očima? Soudit může Kunderu pouze jeho dílo. V něm se se svým omylem (omylem viděno snadným a povrchním dneškem) vyrovnává. O čem je Kunderův fenomenální Žert? Co Kundera obnažuje ve Valčíku na rozloučenou? A proč byla Nesnesitel-

ná lehkost bytí autorovi tak nesnesitelná? Co vlastně řekl na IV. sjezdu Svazu československých spisovatelů v roce 1967? Jsme my sami vůbec schopni dnes v Čechách ještě něco říci o „nesamozřejmosti jazyka“, jak tehdy hájil jazyk Kundera? Připouštíme si dnes vůbec cosi jako „nesamozřejmost národa“, jak to v komplikované době jednoznačně a geniálně formuloval? Ne, jsme schopni mu pouze připomínat „Fučíka“.

V této zemi bude totiž vždy podniknuto vše, aby „stavění se k našim velikánům“ bylo vždy odměřené, nedůvěřivé, přízemní – a vlastně hulvátské. Natolik naši historii známe.

Nesouhlasím ani s panem Novosadem v závěru jeho textu. V něm tvrdí, že „na [Pavla] Kohouta se bude vzpomínat, že byl stranický bard, zatímco u Kundery jako by toho nebylo...“. Opak je pravdou. Ostatně Novosadův text je tomu důkazem. Kunderovi budou v Čechách neustále vmetat do tvá-

ře jeho komunistické stranictví a údajně udavačství. A jedině proto, že Kundera v Čechách vadí - byl geniální a celosvětově uznávaný. V této zemi bude totiž vždy podniknuto vše, aby „stavění se k našim velikánům“ bylo vždy odměřené, nedůvěřivé, přízemní – a vlastně hulvátské. Natolik naši historii známe.

Češi totiž své velikány neumí ocenit po jejich smrti především proto, že oni je pro jejich výjimečnost a úspěch nenávidí už za jejich života.

Češi totiž své velikány neumí ocenit po jejich smrti především proto, že oni je pro jejich výjimečnost a úspěch nenávidí už za jejich života. A zde je i moje odpověď na úvodní otázku pana Novosada, jak se stavět k velikánům: zkusme si vážit ještě těch živých, upřímněji se nám bude vyrovnávat s jejich odchody a poctivěji i objektivněji s jejich odkazy. A není to v českých dějinách zdaleka jen o Milanu Kunderovi.

18. července 2023

Kolem horké kaše

vše brání nejen novinářům, ale i politikům, úředníkům či policistům říkat, že kolečko není čtvereček, bílá není černá a kočka není pes.

A tak si posvém překládáme slova jako „mladíci“, „výrostci“, „gangy mladistvých“, „ruskojazyčné mafie“ nebo „sociálně vyloučení“. Mistři jsou v tom v Německu, kde krkolomnost některých mluvčích nabývá až komických podob. Takže když o nějaké

teenagerce říkají, že má „migrační pozadí“, není řeč o jejich hýždích, ale o jejich přistěhovaleckých rodičích.

Francie nyní zažívá svého Floyda, onoho zfetovaného kriminálního, který zemřel při policejním zákroku. Od té doby bezpečnost mnoha amerických měst zásadně poklesla, protože policisté se bojí nařčení z rasismu. Teď do nové kvalitativní fáze chápání পুলিশního bezpečí vstoupila i Francie poté, co

Ladislav Jaki
člen správní rady IVK

Čtenář dnešních médií musí umět číst mezi řádky. Politická korektnost, konformita, snaha přizpůsobit se módním trendům, to

NABÍZÍME

Jiří Weigl: Být optimistou je dnes těžké

Dlouholetý spolupracovník Václava Klause, bývalý hradní kancléř a současný výkonný ředitel Institutu Václava Klause vydává soubor svých stěžejních textů napsaných a publikovaných v průběhu roku od vydání své poslední knihy *Stát na svém* (IVK, 2022).

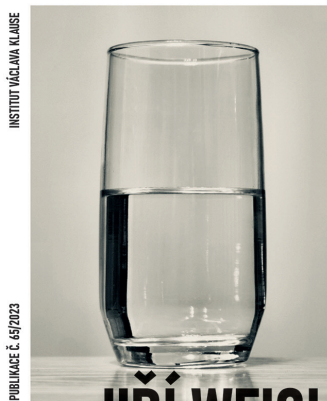
Běh událostí kolem nás doma i ve světě se zrychluje, a to směrem k horšímu. Sotva ustoupil – alespoň u nás – do pozadí covid, nastoupily krize neméně zásadní. Tak jako předchozí anithumánní ideologie, i dnešní pokrokářství ale vyvolává přirozený odpor. Svět se znovu stal otevřeným ideologickým bitevním polem, lidé se začínají bránit, přestávají věřit manipulacím a pokrokářskému zastrašování a ohlupování. Od USA po východ Evropy jsme svědky zostřujícího se politického střetu mezi konzervativními zastánci svobodné společnosti a dosud vládnoucími pokrokáři. Jejich útok na prosperitu a životní úroveň širokých vrstev otevírá lidem oči a aktivizuje mnoho dosud politicky pasivních občanů. Přesto je viditelná převaha stále na straně těch, kteří dlouhá léta trpělivě kráčeli institucemi, až je dnes plně mocensky ovládají. Být optimistou je proto dnes velmi těžké.

Být optimistou je dnes těžké. Jiří Weigl, Praha, Institut Václava Klause 2023, ISBN 978-80-7542-094-7.

108 stran, brožovaná, 150 Kč

objednávky na: www.institutvk.cz

BÝT OPTIMISTOU JE DNES TĚŽKÉ

INSTITUT VÁCLAVA KLAUSE

PUBLIKACE Č. 457/2023

JIŘÍ WEIGL

policista zastřelil řidiče nerespektujícího pokyny kontrolující hlídky. Jenže tím řidičem byl přistěhovalecký teenager. A tak rozhořčení imigranti pálí auta a budovy, rozbíjejí výlohy a útočí na policisty. Ale při pojmenování, co se tam děje, média pořád chodí kolem horké kaše.

I my máme (zatím v mnohem menším měřítku) vážné problémy s etnickými menšinami. Třeba v Jablonci se děti vracejí domů zbité či okradené. A co se dočteme? Že tam řádí gangy výrostků. Z čeho ovšem tyto „výrostci“ vyrostli, to se dočteme jen mezi řádky.

I my máme (zatím v mnohem menším měřítku) vážné problémy s etnickými menšinami. Třeba v Jablonci se děti vracejí domů zbité či okradené. A co se dočteme? Že tam řádí gangy výrostků. Z čeho ovšem tyto „výrostci“ vyrostli, to se dočteme jen mezi řádky.

A tak nalhávání si do kapsy pokračuje. A to je hlavní překážkou v řešení problému tam, kde je. V etnický, sociálně či nábožensky motivovanému odmítání přijmout základní civilizační standardy. Dnes lze veřejně sprostě nadávat někomu jen pro jeho národnost či státní příslušnost, urážet ho, zesměšňovat, kolektivně obviňovat. Ale dotyčný musí být příslušníkem jen jednoho nyní nepopulárního konkrétního národa, u všech ostatních by to bylo trestné.

Jenže u všech ostatních není přijatelné nejen nadávat a urážet, ale prostě i jen kritizovat, či pouze pojmenovávat. A tak kolem sebe slyšíme samé komické šroubované opisy toho, že nějaký arabský či cikánský spratek někomu s radostí ublížil. A my musíme číst mezi řádky.

Divíme se, že někde se menšinová etnika stávají určovateli pravidel pro všechny ostatní, že se pasují do role nedotknutelných, kteří si mohou dělat cokoli, co se jim zlíbí? Nedivíme se. Je celkem přirozené využití šanci, kterou někdo z hlouposti posky-

ne. A naše civilizace tuto šanci poskytuje. Pocit beztrestnosti, pocit ukřivdnosti, pocit nároku na bezpracný život. To my za to můžeme. Říkáme: my jsme ti hodní, co vás nikdy nebudeme omezovat, nejsme přece rasisti.

Pocit beztrestnosti, pocit ukřivdnosti, pocit nároku na bezpracný život. To my za to můžeme. Říkáme: my jsme ti hodní, co vás nikdy nebudeme omezovat, nejsme přece rasisti.

Tak jo, tak neomezujete, teď budeme diktovat pravidla my, slyšíme jako ozvěnu svého „my to zvládneme, buďte vítáni.“ Teď už leckde procitá nejen naivní veřejnost, ale opatrně i státní instituce. Ale ono už je pozdě. Nevratně změny ve společnosti nastaly. Poučíme se?

29. června 2023

Fialova změna postojů k EU je příkladem úpadku naší politiky

Tomáš Břicháček

Petr Hlávka

V rozhovoru pro ČTK začátkem roku premiér Petr Fiala řekl, že EU na pozadí války na Ukrajině prochází sebereflexí a mění se k lepšímu. Dokáže se prý „mnohem více shodnout v klíčových hodnotových věcech“. Tento výrok dobře ilustruje Fialovu vzrůstající vřelost vůči Unii, kterou můžeme pozorovat v posledních letech.

Premiérovo souznění s Bruselem paradoxně přichází v době, kdy se evropská integrace propadá do nejbídnějšího stavu v celých svých dějinách. Unijní orgány se vymkly kontrole.

Premiérovo souznění s Bruselem paradoxně přichází v době, kdy se evropská integrace propadá do nejbídnějšího stavu v celých svých dějinách. Unijní orgány se vymkly kontrole. Integrace v jejich pojetí zmutovala do bezhlavé centralizace, všudyprítomné regulace a ideologizace. Prostor pro svébytnost národních států se tím neustále zužuje. Zhoubné levicové doktríny – zejména klimatický alarmismus, multikulturalismus a genderismus – ničí hospodářství, tradiční instituce i společenský řád. Státy jako Polsko nebo Maďarsko, které se těmto

tlakům vzpírají, jsou tvrdě šikanovány. EU nikdy nebyla zájmem občana vzdálenější a nebezpečnější. Fiala přitom přesto vidí v jejím fungování pozitivní změnu. Proč?

Předně je třeba říci, že politologa Fialu jsme četli ještě dříve, než zahájil svou politickou kariéru. Byl jeden z klíčových autorů, který se na naší akademické půdě a ve veřejné diskusi obecně pustil do zkoumání politických procesů a demokratické legitimacy EU. Například jeho kniha *Evropský mezcíh* (2006, 2010) je dodnes páteřním dílem v tomto oboru. Svými racionálními analý-

zami a polemikami přinášel řadu vážných podnětů, které podporovaly realistické vnímání evropské integrace. Uvědomoval si a vyzdvihoval nezastupitelnou roli národního státu, který definoval jako autentický prostor pro uchování stability a demokracie.

EU nikdy nebyla zájmem občana vzdálenější a nebezpečnější. Fiala přitom přesto vidí v jejím fungování pozitivní změnu.

Připomeňme některé z jeho cenných tezí z té doby:

- *Je důležité si uvědomit, proč je ona entita, kterou označujeme za národní stát, pro moderní demokracii tak klíčová. Není to proto, že je národní (nacionální,*

Předplatné IVK

Předplatné IVK zahrnuje pravidelný newsletter, newslettery plus, sborníky a ostatní publikace, pozvánky na semináře.

Základní cena předplatného je 1000 Kč.

Studentské předplatné 500 Kč.

predplatne@institutvk.cz

národní ve smyslu etnického, romantického nebo nějak podobně vymezeného pojetí národa), ale především proto, že poskytuje srozumitelný rámec, relativně přehledný prostor, že je tedy poskytovatelem i nositelem určitého typu politické identity.

Sám je nyní aktivním aktérem ničení autentického národního politického prostoru, který považoval kdysi za tolik zásadní.

- Pro demokracii není nutné, aby v rámci státu existoval jeden ethnos (aby zde byla etnicko-kulturní homogenita), ale určitě je nezbytné, aby zde byl démos, politický národ, který je srozumitelně identifikovatelný v rámci určitého zřetelně definovaného politického prostoru. A to se děje pouze do úrovně národního státu, v rámci společné Evropy se nic takového nestalo.
- Nelze demokraticky rozhodovat bez existence ohraničeného a pochopitelného veřejného prostoru a bez sdílené politické identity. Identita je pro demokratické rozhodování důležitá proto, že vytváří přiměřeně srozumitelné prostředí, v němž se občané mohou orientovat.
- Bez společného jazykově-kulturního rámce se nemůže vytvořit společný veřejný prostor, který by umožňoval diskusi, konfrontaci artikulovaných a agregovaných zájmů a prezentaci politických témat. Bez těchto podmínek se nemohou vytvořit ani společné subjekty zprostředkující zájmy, ani společný mediální prostor – a bez nich nelze dosáhnout transparentního politického rozhodování a demokratické kontroly rozhodovacích procesů.

Politická praxe nemá převracet vlastní postoje a názory. Pokud dnes někdo otevře knihu Evropa Václava Klause, najde v ní řadu textů z 90. let, kde se prezident Klaus s obavami vyjadřuje k rizikům evropské unifikace. Jeho rétorika je i po více než 20 letech stále stejná a aktuální.

- [V rámci EU je] téměř úplná absence kontroly programu politické agendy ... prostřednictvím veřejnosti, tedy kontroly realizované politicko-demokratickými, nikoliv politicko-administrativními postupy.
- Jako by v samé povaze integrace byla zakódována snaha organizovat a řídit, jako by se proklamovaná jednota v různosti měla postupně stále více proměňovat ve stejnost, která vyžaduje centrální rozhodování.

- Potřebujeme, aby čeští zástupci reprezentovali Českou republiku v Bruselu, a ne Brusel v České republice.
- Kde se zaklíná Evropou, spoléhá na nějaké bruselské recepty. Znáte nějaký, který opravdu funguje? Já tedy ne. Když se něco nedaří, tak je to proto, že jsme ještě málo evropští. Zajímavé ale je, že to, co funguje na národní úrovni, na úrovni Bruselu selhává.

Tato trefná slova dnes znějí jako odněkud z velké dálky a k Fialovi jako by už vůbec neseseděla. Je zřejmé, že předseda vlády pomalu obrací kurz, stává se konformním a více a více akceptuje unijní dirigismus. Sám je nyní aktivním aktérem ničení autentického národního politického prostoru, který považoval kdysi za tolik zásadní.

V nedávné době byl například schopen podpořit migrační reformu, která zavádí „povinnou solidaritu“ a která hranice národního státu ničí. Ještě v roce 2016 přitom říkal: „Nenechme si nikým namluvit, že státy, které nechťejí kvóty, jsou nesolidární a protievropské, že lidé, kteří odmítají kvóty, jsou nehumánní a sobečtí nacionalisté. Je to přesně naopak: prosazovatelé kvót ztratili nejen zdravý rozum, ale i úctu k lidem, k hodnotám, k suverenitě národních společností, k lidské důstojnosti a jednají proti zájmům evropské civilizace. Ne my, ale oni by měli pocítovat vinu. Nechceme-li ztratit vše, co udělalo Evropu důstojnějším a lidsštějším místem pro život, než je tomu kdekoli jinde, nesmíme je přestat z toho usvědčovat.“

Fiala je názornou ukázkou toho, jak se v unijních institucích rozměňují politické síly hájící národní zájmy. Tento kdysi bystrý analytik a kritik evropské integrace evidentně prodělal změnu.

Fiala je názornou ukázkou toho, jak se v unijních institucích rozměňují politické síly hájící národní zájmy. Tento kdysi bystrý analytik a kritik evropské integrace evidentně prodělal změnu, kterou dobře vystihl Václav Klaus v knize *Evropská integrace bez iluzí* (2011): „Mnoha našim politikům je teoreticky jasno; postupem času je však ‚unijní provoz‘ pohltit a proměnit. Náhle si říkají křestními jmény s prezidenty a premiéry cizích zemí, účastní se různých jednání a summitů, vstoupí – domněle – do světa velké mezinárodní politiky a ten je oslní. Takto lidsky jednoduché to často je. V prostředí, které je na každém kroku prosáklé ‚evropskou vírou‘, je jistě nejjednodušší uchovat si vědomí, že reprezentují jednu z členských zemí, její zájmy. Že loajalitu k EU předchází loajalita ke svému státu. Podobným procesem často procházejí také europoslanci. Stávají se dříve či později příslušníky ‚bruselského lidu‘, který – myslím tím těchto několik desítek tisíc

úředníků a politiků – vytváří jediný skutečný ‚démos‘; jediný politický lid evropského federalistického projektu. A právě tento osobní psychologicko-zájemový aspekt působí, že naši politici reprezentanti nakonec začnou cítit větší loajalitu k těm, mezi něž byli vysláni, než k těm, kteří je vyslali.“

Neprošel si evolučním vývojem, neosahal si rozhodovací mechanismy a plně nepoznal proces konstituování politické moci. Ani z volebních klání nevycházel s dobrými výsledky. Dodnes nedovedl přesvědčit ve volbách více než cca 14 % lidí.

Svou zásadní roli hraje také fakt, že Petr Fiala nastoupil z politické nuly rovnou do vedení politické strany. Neprošel si evolučním vývojem, neosahal si rozhodovací mechanismy a plně nepoznal proces konstituování politické moci. Ani z volebních klání nevycházel s dobrými výsledky. Dodnes nedovedl přesvědčit ve volbách více než cca 14 % lidí a i přes tento neúspěch se stále udržel v čele partaje. V éře definovaných politických stran a reálných názorových klání by Fiala svou pozici neudržel. To jsou všechno aspekty, které se podepsaly na jeho nevyvinuté politické osobnosti. Evropské elity a jeho koaliční partneři z pokrokových pro-unijních stran (TOP 09, Stan, Piráti) pak snadno posléze obrátily jeho názory a postoje, které původně deklaroval v knihách.

Jestli někdo prošel velkou změnou, tak to byl právě Fiala. Ten vyčpěl a nechal se pohltit oním ‚bruselským lidem‘. Dnes zastupuje, oproti svému někdejšímu sloganu, Brusel v České republice, a ne naopak.

Nenechme se tedy zmást. Unie ani nejmenší změnu k lepšímu neprodělala. Fialova slova jsou jen klamným PR. Jestli někdo prošel velkou změnou, tak to byl právě Fiala. Ten vyčpěl a nechal se pohltit oním ‚bruselským lidem‘. Dnes zastupuje, oproti svému někdejšímu sloganu, Brusel v České republice, a ne naopak.

Politická praxe nemá převracet vlastní postoje a názory. Pokud dnes někdo otevře knihu *Evropa Václava Klause*, najde v ní řadu textů z 90. let, kde se prezident Klaus s obavami vyjadřuje k rizikům evropské unifikace. Jeho rétorika je i po více než 20 letech stále stejná a aktuální. A přesně takto konstantní politika musí být. Jde v ní o zájmy a ideje, ne o to patřit do elitní vybrané společnosti.